

Sprawozdanie

komisji budżetowej o przedłożeniu rządowem w sprawie pożyczki ze Skarbu Państwa dla wspomżenia powodzią dotkniętych w sumie 350.000 złr. udzielonej.

Wysoki Sejmie!

Ustawą z dnia 27. marca b. r. dozwolona została dla naszego kraju pięcioprocentowa pożyczka ze Skarbu Państwa w sumie 350.000 złr. dla wsparcia powodzią dotkniętych.

Pożyczkę tę winien kraj skarbowi w trzech ratach rocznych od 1. listopada 1868. począwszy zwrócić, bliższe zaś szczegóły tego zwrotu mają być ze Sejmem ułożone.

W skutek tej ustawy Rząd wnosi, aby wysoki Sejm upoważnił Wydział krajowy do ułożenia z Rządem bliższych postanowień co do sposobu zwrotu w mowie będącej pożyczki.

Zważywszy, że pożyczka ta została Wydziałowi krajowemu już zaliczona i pomiędzy poszkodowanych rozdana, a przeto o szczegóły zwrotu z Rządem ułożyć się należy,

Komisja wnosi, Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Upoważnia się Wydział krajowy do ułożenia z Rządem odnośnie do §. 2. ustawy z dnia 21. marca b. r. bliższych postanowień co do sposobu zwrotu zaliczki w kwocie 350.000 złr. w. a. udzielonej Królestwu Galicyi i Lodomeryi, na mocy rzeczonyj ustawy z funduszków państwowych dla wspomżenia powodzią dotkniętych.

Przy tej sposobności komisja budżetowa przedkłada Wysokiej Izbie inny jeszcze wniosek do uchwały.

Jedną z najgłówniejszych przyczyn tak przeszłorocznej powodzi, jako też i innych w kraju naszym się powtarzających, jest zupełne zaniedbanie brzegów rzek naszych. W innych krajach monarchii austriackiej wydaje Skarb Państwa od dawnych już lat znaczne sumy na regulacye rzek. Budowli wodnych znajduje się też w nich tak wiele, że na samo utrzymanie ich wydaje Skarb Państwa rocznie:

w dolnej Austrii	240.000 złr.
w górnej „	139.000 „
w Czechach	110.000 „
w Tyrolu	73.000 „

Nawet tak mały kraik jak Salezburg, nieco tylko większy od obwodu stryjskiego, pobiera 34.000 złr. rocznie, gdy tymczasem Galicya, największy kraj w tej połowie monarchii, tak mało posiada budowli wodnych, iż utrzymanie ich zaledwie 57.000 złr. rocznie kosztuje.

Nie dość, że w innych krajach istnieje już dosyć budowli wodnych, nie zaniedbuje Rząd i dalszych jeszcze robót. I tak w bieżącym roku przeznaczono nadzwyczajnego wydatku:

na dolną Austryę	90.000 złr.
na górną „	67.000 „
na Czechy	207.000 „
na Tyrol	36.000 „
na mały Salzburg	30.000 „

Dla Galicyi przeznaczono Najwyższem postanowieniem z dnia 1. listopada 1861. sumę 1,080.000 złr. na regulacyę Wisły, Dunajca, Sanu i Wisłoki. Atoli sumę tę rozłożono na lat 20, wyznaczono przeszło po 54.000 złr. rocznie, jednakże nie dotrzymano i tego postanowienia, do końca bowiem roku 1867. wydano zaledwie 250.000 złr. zatem po 41.000 złr. rocznie. Przy tych małych funduszach regulacya częściowe tylko prowadzona być może, zwłaszcza że szczypty ten wydatek roczny nie bywa po kolei na jedną i drugą rzekę, lecz na wszystkie razem obracany. Również nie mogą te częściowe roboty z uwzględnieniem pewnego systemu i całości planu, w obec tak małego funduszu być prowadzone, zaczem idzie, że każde wezwanie rzeki niszczy niedokończone prace, a tak regulacya w niczem prawie nie postępuje.

Jak z odpowiedzi c. k. komisarza rządowego na interpelacyę posła Kozłowskiego wiadomo, c. k. Namiestnictwo zwróciło w zeszłym roku uwagę c. k. rządu na owe braki w regulacyi naszych rzek, i w skutek tego rząd przeznaczył na rok bieżący 150.000 złr. na regulacyę wyżej wymienionych rzek, a nadto 50.000 na regulacyę Dniestru. Wszelako i te kwoty będą za małe, aby regulacye do skutku doprowadzić, obawiać się raczej należy, że zmarnieją, jak dotąd częściowe roboty.

Z tych powodów komisya czyni wnioszek, aby wysoka Izba uchwalić raczyła:

Sejm wzywa c. k. Namiestnictwo, aby zażądało od c. k. rządu dostatecznych środków do systematycznego uregulowania rzek galicyjskich.

Bocheński wł. r.
przewodniczący.

Zyblikiewicz wł. r.
sprawozdawca.

210.000 złr.
140.000 „
110.000 „
73.000 „

Przedłożenie rządowe.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Upoważnia się Wydział krajowy do ułożenia z Rządem odnośnie do § 2. ustawy z dnia 21. marca b. r. bliższych postanowień co do sposobu zwrotu zaliczki w kwocie 350.000 zhr. w. a. udzielonej Królestwu Galicyi i Lodomeryi na mocy rzeczonyj ustawy z funduszów państwowych dla wspomżenia powodzią dotkniętych.

Gołuchowski.

Transcription of the original text, which is extremely faint and illegible.

Additional faint text, possibly a signature or a specific section header, located in the middle of the page.

Main body of extremely faint text, likely the primary content of the document, which is mostly illegible due to fading.